

Deel 3 De economie doen krimpen om het klimaat te redden?

27 maximumscore 4

De kern van een goed antwoord is:

groep/persoon	‘Moet de economie wel of niet krimpen vanwege de klimaatproblemen?’	algemene maatregel tegen klimaatproblemen
schrijverscollectief Postgroei	1a: wel	1b: (We moeten drastisch) bezuinigen op ons consumptiepatroon. / minder consumeren.
degrowth-beweging	2a: wel	2b: (We moeten) duurzaamheid, niet-materiële waarden en een eerlijke verdeling van welvaart prioriteit geven. / (We moeten) een duurzamer/eerlijker economisch systeem inrichten. Niet goed: (We moeten) het huidige economische systeem veranderen. / een duurzame wereld inrichten.
Pieter Hasekamp	3a: niet	3b: (We moeten) / (De overheid moet) overstappen op innovatie/nieuwe technologie. / consistent aansturen op klimaatbeleid. / op (een combinatie van regelgeving, CO ₂ -beprijzing en het faciliteren van infrastructuur en) innovatie.
Kabouterbeweging	4a: wel	4b: (De overheid moet) het consumptiegedrag voorschrijven. / de consumptie verminderen. / (We moeten) een eenvoudige levensstijl aanhouden/nastreven.

per juist ingevulde rij

1

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

- 1: Sommige bedrijven zullen het niet redden. / Niet alle bedrijven kunnen de overgang (naar een emissiearme economie) maken. 1
- 2a: Dat (sommige bedrijven het niet redden,) is van alle tijden. 1
- 2b: Dat is goed voor de economie. / Dat is de bron van onze welvaart. 1

Opmerking

- De antwoorden bij 2a en 2b mogen worden verwisseld.
- Bij langere antwoorden dient het deel na het 30^e woord noch inhoudelijk, noch qua taalgebruik te worden beoordeeld.

Beoordeel de spelling en grammatica.

29 D 2

30 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

twee van de volgende:

- (Hasekamps *voorstel* is betwistbaar:)
Over (de wenselijkheid van) een sturende rol valt te twisten (volgens reactie 8). / Het standpunt van Hasekamp is (volgens reactie 8) betwistbaar.
- (Hasekamp negeert een belangrijk *probleem* bij bedrijven:)
Bedrijven sturen burgers wél (en dat neemt Hasekamp niet mee). / Bedrijven manipuleren burgers / zetten ons tot schadelijke consumptie aan (en dat probleem lost Hasekamps voorstel niet op). / Burgers worden gemanipuleerd door bedrijven in wat ze consumeren (en daarvoor heeft Hasekamp geen aandacht).
- (Reactie 8 bepleit *oplossingen* waarbij de overheid wél stuurt:)
De overheid moet wel degelijk een sturende rol spelen (blijkens reactie 8). / De overheid moet aansturen op een gelijk speelveld (voor burgers en bedrijven). / De overheid moet bedrijven bijsturen (zo blijkt uit reactie 8). / De overheid moet burgers helpen tegen het sturen/ manipuleren van bedrijven. / De overheid moet burgers informatie aanreiken, zodat burgers zelfstandig kunnen kiezen. / De overheid moet tegengaan dat bedrijven ons aanzetten tot meer consumptie.

per juist element 1

Opmerking

Bovenstaande argumenten gaan in tegen Hasekamps centrale standpunt dat van boven opgelegde krimp (oftewel: een sturende rol van de overheid) niet de oplossing is (vgl. regels 36-38, tekst 7, en regel 5-6, reactie 8).

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

31 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

- 1: (De overheid moet vooral) ervoor zorgen dat consumenten (correct/beter) geïnformeerd worden (over producten) / bedrijven verbieden consumenten te manipuleren / bedrijven verbieden ongezonde producten te promoten 1
- 2: (De bedrijven moeten vooral) stoppen met reclame maken / stoppen met het manipuleren van consumenten (om meer te consumeren) / juiste informatie (over producten) verstrekken 1
- 3: (daardoor kunnen consumenten) juiste/weloverwogen keuzes (voor producten) maken / zelf(standig) beslissen/onderzoeken wat ze consumeren 1

Niet goed:

- 1: (De overheid moet vooral) consumenten niet voorschrijven wat ze consumeren / een sturende rol aannemen / de Consumentenbond een (groot) budget geven

Opmerking

Bij langere antwoorden dient het deel na het 30^e woord noch inhoudelijk, noch qua taalgebruik te worden beoordeeld.

Beoordeel de spelling.

32 maximumscore 2

- 4 1
- 5 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

33 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

- Hasekamp/Hij gaat uit van een vals dilemma. / redeneert onjuist. / Er hoeft niet te worden gekozen tussen minder consumeren en produceren en meer innoveren. / Er hoeft niet te worden gekozen voor (permanente economische) groei (om te voldoen aan de fundamentele behoeften van de mens). 1
- Gewone burgers hebben helemaal niks aan (economische) groei. / (Economische) groei vertaalt zich in hogere uitkeringen voor aandeelhouders. 1
- Hasekamp is niet neutraal. / Een CPB-directeur zou neutraal moeten zijn. / Hasekamp heeft een politieke agenda. / vertegenwoordigt (vooral) één mening. / Hij is neoliberal. / is politiek gemotiveerd. 1

Opmerking

Bij langere antwoorden dient het deel na het 50e woord noch inhoudelijk, noch qua taalgebruik te worden beoordeeld.

Beoordeel de spelling en grammatica.

34 maximumscore 2

- “CPB-directeur Pieter Hasekamp heeft blijkbaar nooit gehoord van een vals dilemma.” (regels 1-2, reactie 10)
- “Ik schrik ervan dat een directeur van zo’n belangrijk instituut zo politiek blijkt te zijn.” (regels 9-10, reactie 10)
- “Waarom geldt dat niet voor de directie van instituten als het CPB?” (regels 11-12, reactie 10)
- “Graag een iets minder ‘neoliberale’ persoon naast Hasekamp (die uitlegt ... te verbeteren.)” (regels 13-16, reactie 10)

- indien vier elementen juist 2
- indien drie elementen juist 1
- indien minder dan drie elementen juist 0

35 maximumscore 3

- (reactie) 8: c 1
- (reactie) 9: e 1
- (reactie) 10: f 1